Bijlage 1 – Handleiding SROI

De gemeente Hardenberg hecht waarde aan een inclusieve arbeidsmarkt, waarbij iedereen participeert naar vermogen. De gemeente heeft besloten om in deze aanbesteding Social Return On Investment (SROI) als bijzondere uitvoeringsvoorwaarde op te nemen. De aanbieder verplicht zich om bij gunning 5 % van de gefactureerde opdrachtsom aan te wenden voor SROI-activiteiten.

Ondernemers aan wie een opdracht wordt gegund, krijgen de verplichting om bij de uitvoering van de opdracht mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt te betrekken en/of sociale impact te maken. Dit kan men doen door het bieden van een (tijdelijke) baan, stage, inhuur personeel, inkoop van producten/diensten bij sociale ondernemingen en SW-organisaties of andere maatschappelijke/sociale activiteiten en initiatieven die sociale impact maken. De waarden die deze activiteiten vertegenwoordigen zijn opgenomen in het bouwblokkenmodel en geven daarmee opdrachtnemers een overzicht van welke mogelijkheden er zijn.

Als SROI-activiteit telt alles mee wat u doet om werkzoekenden uit de doelgroepen verder te helpen op - of richting - de arbeidsmarkt. Dat kan gaan om betaald werk, maar ook door (meeloop)stages, werkervaringsplekken, het bieden van opleidingsmogelijkheden, groei en ontwikkeling of andere vormen van begeleiding en support.

De SROI-activiteiten dienen in het kader van deze overeenkomst te worden uitgevoerd (hetzij bij opdrachtnemer, bij een onderaannemer of toeleverancier). Voorwaarden bij de SROI-activiteiten:

- Deze zijn direct toe te rekenen aan de opdracht
- Het betreft nieuwe SROI-activiteiten, die uitgevoerd worden na gunning van deze overeenkomst.
- De SROI-activiteiten mogen alleen bij opdrachtgever worden opgegeven in het kader van deze overeenkomst.
- In geval van SROI-verlegging naar een onderaannemer gelden dezelfde bepalingen als die voor u gelden.
- De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het nakomen van zijn SROI-verplichtingen en moet deze kunnen onderbouwen (ook wanneer de SROI verlegd wordt naar een onderaannemer).

ESR

Het Expertisepunt Social Return (ESR) van de Arbeidsmarktregio Zwolle werkt in opdracht van de provincie Overijssel, het waterschap Drents Overijsselse Delta en de gemeenten Dalfsen, Elburg, Hardenberg, Hattem, Kampen, Meppel, Nunspeet, Oldebroek, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Westerveld, Zwartewaterland en Zwolle. Het ESR adviseert en faciliteert u bij de invulling van SROI. De opdrachtgever zal u verwijzen naar het ESR.

Voor de waardebepaling van SROI-activiteiten is gekozen voor de bouwblokkenmethode. SROI-activiteiten zijn uitgedrukt in een inspanningswaarde, deze is gebaseerd op de relatieve afstand van de uitkeringsgroep tot de arbeidsmarkt. In samenspraak met het ESR kunt u kiezen uit verschillende manieren om uw SROI verplichting in te vullen. Van iedere SROI-activiteit weet u vooraf wat de waarde hiervan is.

Bouwblokken SROI Oost-Nederland

Personele inzet: arbeidsovereenkomst	**SROI-waarde**	**Duur van meetellen**
Participatiewet	€ 45.000/jaar	Max 2 jaar, naar rato[1]
Participatiewet (dgr) | Wajong (dgr) | WSW (dgr) | WIA/WAO | Beschut werk	€ 50.000/jaar	Altijd, naar rato[1]
WW	€ 20.000/jaar	Max 1 jaar; naar rato[1]
Niet Uitkeringsgerechtigde (NUG)	€ 15.000/jaar	Max 1 jaar, naar rato[1]
Personele inzet: leerwerkovereenkomst	**SROI-waarde**	**Duur van meetellen**
Leerling BBL (leerwerkbaan), niveau 1 en 2 Leerling BBL (leerwerkbaan), niveau 3 en 4	€ 25.000/leerwerkjaar € 15.000/leerwerkjaar	Opleidingsperiode, naar rato[1]
Bonussen arbeids- of leerwerkovereenkomst	**SROI-waarde**	**Duur van meetellen**
Leeftijd ≥ 50 jaar[2]	€ 5.000/jaar	Binnen bouwblok. Naar rato[1]
Bijzondere doelgroepen[3]	€ 5.000/jaar	Naar rato[1]. I.o.m. SROI-adviseur
Vast dienstverband (onbepaalde tijd)	€ 10.000	Eenmalig. Aansluitend op of binnen de duur van meetellen
Leerling VSO/Pro: werkplek na uitstroom	€ 25.000	Eenmalig
Stages	**SROI-waarde**	**Duur van meetellen**
Leerling VSO/Pro	€ 15.000/stage	Stageperiode
Leerling BOL (stage), niveau 1 en 2 Leerling BOL (stage), niveau 3 en 4	€ 10.000/stage € 5.000/stage	Stageperiode
Stage HBO/WO	€ 5.000/stage	Stageperiode
Werkervaringsplek/proefplaatsing[4]	€ 750/maand	Overeengekomen periode
Maatschappelijke activiteiten[5]	**SROI-waarde**	**Bijzonderheden**
MVO-activiteiten	€ 125/uur en/of onkosten[7]	In overleg met SROI-adviseur
Sociale inkoop[6]	**SROI-waarde[7]**	
Inkoop bij SW-bedrijven	100% factuurwaarde (excl. BTW)	
Inkoop bij sociale ondernemingen: - In register Code Sociale Ondernemingen - Lid van Social Enterprise NL	 100% factuurwaarde (excl. BTW) 50% factuurwaarde (excl. BTW)	

Inkoop bij PSO-gecertificeerde bedrijven: - trede 1, 2 of 3[8] - trede 3 incl.-30+	 10%, 20% resp. 30% factuurwaarde (excl. BTW)[8] 100% factuurwaarde (excl. BTW)
Certificeringen opdrachtnemer[9]	**SROI-waarde**
SW-bedrijf	Vrijstelling SROI-verplichting
Code Register Sociale Ondernemingen	Vrijstelling SROI-verplichting
PSO-ladder trede 3 incl. 30+ PSO-ladder trede 1, trede 2 of trede 3	Vrijstelling SROI-verplichting Korting op SROI-verplichting: 10%, 25% of 50%

Toelichting verwijzingen
Ingeval overlap telt de hoogste waarde. WSW en Wajong: wetgeving van voor 01-01-2015. Tarieven zijn all-inclusive, incl. begeleidingskosten en werkgeverslasten.

1. Naar rato. Functieomvang en arbeidsduur zijn van invloed op de SROI-waarde. Opgenomen bedragen zijn de waarden bij een fulltime aanstelling op jaarbasis.
2. Bonus voor leeftijd ≥ 50 jaar, telt alleen bij betaald dienstverband (niet bij stages/werkervaringsplekken).
3. Bonus voor bijzondere doelgroep in overleg met SROI-adviseur. Voorbeelden van bijzondere doelgroepen: statushouders, Oekraïense vluchtelingen, ex-gedetineerden. Telt alleen bij betaald dienstverband (niet bij stages/werkervaringsplekken).
4. Werkervaringsplek/proefplaatsing. Er kan sprake zijn van het ondersteunen van andere doelgroepen zoals vrijwilligers, hoogopgeleide statushouders, taalstages in het kader van inburgering, etc. Wanneer deze groep groei en ontwikkeling geboden wordt zal in overleg met de SROI-adviseur een waarde worden toegekend.
5. Maatschappelijke activiteiten. Omvat een breed scala; voorwaarde is dat de activiteit een relatie heeft met groei/kennis en ontwikkeling, verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt en/of onderwijs. Denk aan geven van gastcolleges bij scholen, sponsoring van een beroepsgerichte opleiding van iemand uit de doelgroep, buddy- en/of geldfittrajecten, vitaliteitsvraagstukken etc.
6. Sociale inkoop, betreft product en/of dienstenafname van:
   - SW-bedrijven (Sociale werkvoorziening, voorheen 'sociale werkplaats').
   - Sociale ondernemingen. Zij streven primair en expliciet een maatschappelijk doel na. Ze zijn financieel zelfvoorzienend en sociaal in de wijze waarop de onderneming wordt gevoerd. De sociale onderneming moet in het register staan van de Code Sociale Ondernemingen of lid zijn van Social Enterprise NL.
   - PSO-30+ gecertificeerde organisatie. Indien niet gecertificeerd, dient minimaal 30% van de werknemers van een dergelijke onderneming gehandicapt of kansarm te zijn, (art. 20 lid 1 van de aanbestedingsrichtlijn 2014/24).
   - PSO trede 1, 2 of 3 gecertificeerde organisatie

   Een overzicht van SROI-gelabelde partijen in Overijssel en Gelderland is te vinden op Impact Oost.
7. Bedragen excl. BTW
8. Inkoop bij PSO trede 1, 2 of 3 gecertificeerde bedrijven tot maximaal 50% van de SROI-verplichting. Facturen moeten gelieerd zijn aan de opdracht. Buiten de opdracht in overleg met SROI-adviseur

9. Certificeringen: Korting geldt alleen voor de opdrachtnemer, niet voor de onderaannemer(s).

Een voorbeeld
De gefactureerde opdrachtsom van een opdracht is bijvoorbeeld € 300.000. De SROI-verplichting bedraagt 5% (€ 15.000). Om aan deze verplichting te voldoen kan de opdrachtnemer voor dit bedrag bijvoorbeeld een arbeidscontract bieden voor een periode van:

- 4 maanden, aan iemand die onder de Participatiewet valt (en niet arbeidsbeperkt is), of
- een jaar, aan iemand die een BBL-opleiding niveau 3 of 4 volgt.

Convenant SROI Oost-Nederland
Oost-Nederland (de provincies Overijssel en Gelderland) kent sinds 2019 een gezamenlijk SROI-beleid, waaronder de bouwblokken. Organisaties die dit beleid ondersteunen hebben meegetekend in het Convenant SROI Oost-Nederland. Naast ruim 90 gemeenten in Oost-Nederland hebben inmiddels ook andere organisaties het convenant getekend. Dit zijn onder andere de provincies Overijssel en Gelderland, het Waterschap Drents Overijsselse Delta, de Rijksuniversiteit Nijmegen, een ziekenhuis en een woningbouwcorporatie.
De samenwerking in Oost-Nederland komt verder tot uiting op Impact Oost, met daarop o.a. een zoekfunctie op sociaal gelabelde ondernemingen (PSO, SW, Code Sociale Ondernemingen, Social Enterprise), infomatie over impactondernemen etc.

Werkwijze
Het proces voor gunning
Mocht u vragen hebben over de invulling van SROI, een toelichting willen hebben over de verschillende bouwblokken of willen weten of uw specifieke oplossing voor de invulling van de mogelijke SROI verplichting ook realiseerbaar is kunt u deze stellen in de Nota van Inlichtingen.

Het proces na gunning
De opdrachtnemer neemt na gunning, binnen 1 week contact op met het ESR (socialreturn@zwolle.nl).
In samenspraak met het ESR wordt door de opdrachtnemer een plan van aanpak opgesteld op welke wijze de verplichting wordt ingevuld. Het plan bestaat uit de navolgende onderdelen:

1. Opdracht, looptijd, hoogte SROI-verplichting
2. Op welke wijze SROI-waarde wordt opgebouwd (bijv. inzet personeel, leerwerkplekken, stages, werkervaringsplekken, MVO-activiteiten etc.)
3. In geval van MVO-activiteiten wordt vooraf een waarde door het ESR bepaald.
4. Wijze van monitoring
5. Inhoud en frequentie van tussenevaluaties, inclusief eventuele bewijsstukken
6. Eindevaluatie, inclusief eventuele bewijsstukken
7. Akkoord ESR

Het resultaat van deze fase is een plan wat concreet en realiseerbaar is. Dit plan is gereed en goedgekeurd door het ESR binnen 6 weken na gunning opdracht. Het ESR kan deze termijn verlengen tot maximaal 12 weken.

Tussen- en eindevaluatie
De opdrachtnemer levert op de afgesproken tijdstippen de tussen- en eindevaluaties op incl. onderbouwing.
In samenspraak met het ESR zal gekeken worden naar de voortgang en indien noodzakelijk volgt aanpassing van het plan van aanpak. Alle wijzigingen dienen goedgekeurd te worden door het ESR.

Registratie SROI-verplichting
Na goedkeuring van het Plan van Aanpak SROI krijgt de opdrachtnemer toegang tot het registratiesysteem WIZZR en houdt de SROI-invullingen hierin bij. In Wizzr wordt gecontroleerd of aan de afgesproken SROI-verplichting voldaan wordt (op correcte wijze en volgens afspraak).

Opdrachtnemer voert in het registratiesysteem de kandidaten en/of activiteiten op ter invulling van de SROI-verplichting. De invulling moet door de opdrachtnemer te onderbouwen zijn, ook wanneer de SROI-activiteit door een onderaannemer geleverd is. Onderbouwing kan bijvoorbeeld via een doelgroepverklaring of een bewijs voor toekenning uitkering in combinatie met een loonstrook, een arbeidscontract, stageovereenkomst etc.. Namens opdrachtgever worden deze gegevens gecontroleerd op bijv. doelgroep, uurtarief, startdatum en periode tewerkstelling. Een kopie van de loonstrook en/of arbeidsovereenkomst kan ter controle opgevraagd worden. Alle gegevens kunnen in WIZZR worden ingevoerd.
Wat betreft het gebruik van Wizzr:

- Wizzr voldoet aan eisen op gebied van privacy (AVG: Algemene verordening gegevensbescherming)
- Alleen geautoriseerde personen hebben toegang tot het betreffende contract in Wizzr.
- Aan het gebruik van Wizzr zijn voor de opdrachtnemer geen kosten verbonden.

De documentatie die u verstrekt dient slechts die gegevens te bevatten die u ook registreert in WIZZR. De gegevens en dus ook de bijlagen met deze gegevens voldoen aan de AVG.
De communicatie van deze gegevens via WIZZR is een veilige en AVG conforme werkwijze. De WIZZR-omgeving communiceert via encryptie en is alleen toegankelijk voor betrokkenen bij het inkoopcontract, die uit hoofde van hun functie deze gegevens mogen inzien.

Opdrachtnemer heeft op grond van de AVG toestemming nodig van de kandidaten om hun persoonsgegevens te overleggen voor de verantwoording van de SROI-verplichting. Hiervoor is eventueel het formulier “toestemmingsverklaring” te gebruiken. Dit formulier is verkrijgbaar via het ESR.
In het registratiesysteem is de realisatie ten opzichte van de SROI- verplichting inzichtelijk, en kan opdrachtnemer deze zelf volgen. Als er afwijkingen worden geconstateerd door het ESR, dan zal deze contact met opdrachtnemer opnemen en - indien nodig - de opdrachtgever op de hoogte stellen.

Tips

- Werkt u met onderaannemers/leveranciers? Neem dan in uw contracten met onderaannemers/leveranciers ook een SROI verplichting op.
- Het aanbod is breder dan (vaak) wordt gedacht. Het idee heerst dat de gemeenten en het UWV alleen mensen bemiddelen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Natuurlijk zijn zij altijd op zoek naar die werkgever die voor deze mensen de juiste plek hebben. Maar voor de invulling van SROI kunt u ook denken aan mensen die pas werkloos zijn geworden, aan die leerling die een BBL-plek nodig heeft om zijn/haar opleiding te kunnen afronden.
- Wees creatief. Denk voor de invulling van uw SROI verder dan alleen de directe inzet van personeel. Het opleiden van mensen uit de doelgroepen telt ook mee voor SROI. Informeer bij het ESR naar lopende of geplande opleidingstrajecten.
  Is sociale inkoop misschien mogelijk?
  Zijn er kansen voor het onderwijs in deze opdracht?
- Check haalbaarheid. Aarzel niet om het Expertisepunt Social Return (ESR) te raadplegen bij de planvorming over SROI. Zij denken met u mee en brengen u zonodig in contact met de juiste instanties.

Hoofdstuk juridische voorwaarden

1. De opdrachtnemer is verplicht 5 % van de gefactureerde omzet naar aanleiding van de opdracht aan te wenden aan SROI inspanningen. Het juiste percentage staat vermeld in het bestek
2. Voor het bepalen van de waarde van de inspanningen in SROI, worden minimaal de waarden uit, in dit document opgenomen, tabel bouwblokken gehanteerd, eventueel aangevuld met door het ESR vastgestelde waarde voor een maatschappelijke activiteit.
3. De opdrachtnemer neemt binnen 1 week na gunning contact met het ESR op om een afspraak in te plannen om een start te maken met het opstellen van het plan van aanpak. Het ESR adviseert en faciliteert de opdrachtnemer, indien gewenst, bij het opstellen van het plan van aanpak.
4. Opdrachtnemer levert aan het ESR een goedgekeurd plan op binnen 6 weken na gunning opdracht, hoe aan de SROI-verplichting te voldoen. Deze termijn kan, door het ESR worden verlengd, tot maximaal 12 weken.
5 Het ESR zal zich, indien gewenst, inspannen de aanlevering van kandidaten aan de opdrachtnemer te bevorderen. Deze inspanningen doen niets af aan de eigen eindverantwoordelijkheid van de opdrachtnemer om aan de SROI-verplichting te voldoen.
6. Gedurende de looptijd van de overeenkomst levert opdrachtnemer, de in het plan van aanpak opgenomen, rapportage(s) aan het ESR inclusief bewijsstukken, conform de afspraken die hierover in het plan van aanpak, inclusief de eventuele wijzigingen hierop, zijn gemaakt.
7. De definitieve hoogte van de SROI-verplichting wordt berekend over de gefactureerde omzet en geschiedt aan het einde van de looptijd van de overeenkomst.

8. Uiterlijk binnen 2 (twee) maanden, of zoveel eerder als in het plan van aanpak is afgesproken, na het einde van de looptijd van de overeenkomst levert de opdrachtnemer een eindrapportage (inclusief bewijsstukken) aan het ESR conform de afspraken in het plan van aanpak.
9. Het ESR is bevoegd om de rapportages te verifiëren. Opdrachtnemer verleent daartoe zijn volledige mede-werking. Eventuele kosten voorvloeiend uit deze medewerking kunnen niet bij de opdrachtgever verhaald worden.
10. Het ESR is bevoegd om inspanningen die niet vooraf zijn goedgekeurd, niet mee te rekenen in het kader van de SROI-verplichting. De bewijslast om deze goedkeuring achteraf te verkrijgen berust bij de opdrachtnemer.

Contactgevens Expertisepunt Social Return (ESR)

- socialreturn@zwolle.nl
- https://wspregiozwolle.nl/social-return-on-investment-sroi/